

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Освітня програма: «Дошкільна освіта»

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 27 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання
5. Компетентності
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Моніторинг якості дошкільної освіти
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач (і)	Матішак Маріанна Василівна
Контактний телефон викладача	0959324646, 0967124568
E-mail викладача	marianna.mathishak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Освітній компонент «Моніторинг якості дошкільної освіти» відноситься до циклу загальної підготовки і належить до дисциплін вільного вибору студентів. Актуальність вивчення дисципліни зумовлена процесами оновлення сучасної системи дошкільної освіти, потребами визначення якості та ефективності освітнього процесу.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює теорію та практику здійснення педагогічного моніторингу в сучасних ЗДО як важливого засобу оптимізації та удосконалення освітнього процесу.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Моніторинг якості дошкільної освіти» має міждисциплінарний характер, базується на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді навчальних дисциплін «Основи наукових досліджень», «Вступ до спеціальності», «Сучасні інформаційні технології», фахових методик тощо. Знання з дисципліни будуть необхідними для вивчення освітніх компонентів «Освітній менеджмент», «Актуальні проблеми дошкільної освіти», «Організація і керівництво закладами дошкільної освіти» та ін.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета навчальної дисципліни – ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з теоретико-методологічними аспектами здійснення педагогічного моніторингу в сучасних ЗДО, формування готовності майбутніх вихователів до професійної діяльності в контексті оцінювання якості освітнього процесу, особливості здійснення моніторингових досліджень, удосконалення загальних та фахових компетентностей.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтувати теоретико-методологічні особливості педагогічного моніторингу; - формувати у здобувачів уявлення про сучасні форми і методи організації моніторингових досліджень, ознайомити з алгоритмами проведення моніторингу освітнього процесу в ЗДО; - формувати у студентів уміння і навички підвищення якості освітнього процесу за результатами моніторингових досліджень; - спонукати майбутніх бакалаврів дошкільної освіти до саморозвитку, самоосвіти, критичного мислення та творчого підходу у професійній діяльності. 	
4. Компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність</i></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i></p> <p>КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.</p>	

КС-17. Здатність нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах праці.					
КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.					
КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.					
5. Результати навчання					
<p>ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.</p> <p>ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p>					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу – 90 год					
Вид заняття			загальна кількість годин		
Лекції			12/4		
Практичні			18/6		
Самостійна робота			60/80		
Ознаки курсу					
семестр	спеціальність	курс (рік навчання)		Обов'язковий/вибірковий	
III	012 Дошкільна освіта	другий		вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти педагогічного моніторингу					
Тема 1. Моніторинг в сучасній системі освіти	Лекція, практичне заняття	[3, 4, 5, 16, 17, 18, 20, 26]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2-3. Теоретико-методологічні	Лекція, практичне заняття	[4, 5, 7, 11, 12, 13, 17, 18, 20, 21, 23, 26]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися	5 балів	До наступного заняття

основи моніторингу			до практичного заняття, підготувати презентації		за розкладом
Тема 4. Нормативно-правова основа моніторингу якості освіти в ЗДО	Практичне заняття	[1, 2, 6, 8, 19, 26]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати проект впровадження інноваційної технології	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Змістовий модуль 2. Методичні аспекти організації моніторингу якості дошкільної освіти					
Тема 5. Підходи до діагностики якості освітнього процесу ЗДО	Лекція, практичне заняття	[1, 4, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 26]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати презентації, інтелект-карти	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 6-7. Методи оцінки якості дошкільної освіти	Лекція, практичне заняття	[1, 7, 8, 9, 10, 23, 24]	Підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Моніторинг маркетингової діяльності ЗДО	Практичне заняття	[7, 14, 22, 24]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати індивідуальні завдання	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 9. Програма психолого-педагогічного дослідження. Підготовка і оформлення аналітичного звіту	Лекція, практичне заняття	[1, 4, 20, 23, 24, 25, 26]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття з елементами тренінгу, підготувати презентації,	5 балів	До наступного заняття за розкладом

			індивідуальні завдання		
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Семестр III Вид контролю – екзамен Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 5x9=45 балів, контроль самостійної роботи – 5 балів, екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).				
Вимоги до письмових робіт	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування				
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань				
8. Політика курсу					
<p>Дотримання політики доброчесності. Лекційні заняття не відпрацьовуються, знання лекційного матеріалу є обов'язковим.</p> <p>Пропущені практичні заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у плані роботу. Для цього використовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усне опитування; - перевірка практичних завдань; - розробка і оприлюднення відео презентацій; - перевірка передбаченої програмою курсу самостійної роботи. <p>Допуском до іспиту є відвідування не менше 50 % занять, результати тестування на платформі дистанційного навчання, виконання самостійної роботи. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної дисципліни.</p> <p>Викладання курсу базується на активній взаємодії між учасниками освітнього процесу.</p>					
9. Рекомендована література					
<ol style="list-style-type: none"> 1. ECERS-3: шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. URL : https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkala-ocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva 2. Базовий компонент дошкільної освіти / Науковий керівник: А. Богуш; Авт. кол-в: Богуш А., Беленька Г., Богінч О. та ін. К.: Видавництво, 2012. 26 с. 3. Дошкільна освіта: словник-довідник: понад 1000 термінів, понять, назв / [упоряд. К. Л. Крутій, О. О. Фунтікова]. Запоріжжя: ТОВ «ЛІПС» ЛТД, 2010. 324 с. 4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; [голов. ред. В. Г. Кремень]. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с. 5. Зайченко О. Управління дошкільним навчальним закладом у сучасних умовах. URL : http://www.stattionline.org.ua/pedagog/106/19449-upravlinnya-doshkilnim-navchalnim-zakladom-u-suchasnix-umovax.html 6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14 7. Кіндрат І.Р. Управлінські аспекти моніторингу якості дошкільної освіти в умовах інтегрованого освітнього процесу. Modern directions of theoretical and applied researches. 2013. 19–30 March. URL: http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-content-of-conferences/archives-of-individualconferences/march-2013 8. Ключові показники якості дошкільної освіти. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/2021/01/25/Klyuchovi%20pokaznyky%20yakosti%20doshkilnoyi%20osvity.pdf 					

9. Козак Л.В. Педагогічний моніторинг як технологія управління якістю дошкільної освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць*. № 30, 2018. С.40-45.
10. Кравченко Г.Ю., Кугуєнко Н.Ф. Метод проектів у розвитку якості дошкільної освіти. Х. Вид-во «Ранок», 2013. 176 с.
11. Кравченко Ю.Г., Кугуєнко Н.Ф. Контроль та аналіз діяльності дошкільного закладу. Керівникам і методистам. Х.; Вид-во «Ранок», 2016. 272 с.
12. Крутій К. Л. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в дошкільному навчальному закладі: монографія. Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2010. 172 с.
13. Крутій К.Л. Проблеми запровадження моніторингу дошкільної освіти та шляхи їх вирішення. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2015. Вип. 2 (2). С. 67–70.
14. Мистецтво управління ДНЗ / уклад. Л. А. Шик. Х.: Вид. група «Основа», 2013. 441 с.
15. Монастирський Г.Л. Теорія організацій : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.
16. Моніторинг якості освіти: принципи, форми, вимоги, (довідник-посібник). Хмельницький: ХОІППО. 2013. 61 с
17. Пехарева С. Моніторинг як функція управління освітнім процесом дошкільного навчального закладу. URL : http://dspu.edu.ua/pedagogics/arhiv/27_2013/13.pdf.
18. Піроженко Т.О. Якість дошкільної освіти: сучасна ситуація та погляд у перспективу. URL : <http://lib.iitta.gov.ua/717520/1/%D0%AF%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B4%D0%BE%D1%88%D0%BA%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf>
19. Порядок проведення моніторингу якості освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року № 54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#Text>
20. Приходько В. М. Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу (у запитаннях і відповідях). Х. : Вид. група «Основа», 2010. 192 с.
21. Соловей Ю. О. Моніторинг якості дошкільної освіти як комплексна система в управлінні закладом дошкільної освіти. Лабіринти реальності: збірник наукових праць за матеріалами V Міжнародної науковопрактичної конференції від 30-31 жовтня 2018 року / [за заг. ред. д.філософ.н. Журби М. А.]. Монреаль: СРМ «ASF», 2018. С.115-118.
22. Формування інноваційного простору дошкільної освіти: наук.-метод. посіб. /упоряд. Н. В. Любченко, О. А. Прокопенко; А. С. Виноградова за ред. Є. Р. Чернишової /Ун-т менедж. освіти НАПН України. Київ, 2012. Ч. 1. 112 с.
23. Фроленкова Н.О. Якість дошкільної освіти в Україні: феномен поняття. «Молодий вчений». № 2 (17). 2015. С.116-119.
24. Швайка Л. А. Педагогічний моніторинг у ДНЗ. Харків: ВГ «Основа», 2017. 192 с.
25. Янко О.В. Організаційно-педагогічні умови управління якістю роботи сучасного дошкільного навчального закладу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.06 «Теорія і методика управління освітою». Луганськ, 2009. 22 с.
26. Ярошук Л. Г. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: навчальний посібник. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2010. 248 с.

Викладач Матішак М.В.